

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 58-2026
Datum : 19 mei 2026
B&W datum :
Beh. Ambtenaar : D. Wensink en J. Veuger
Portefeuillehouder : J.C. Wikkerink
Onderwerp : beantwoording vragen VVD-fractie over voorstel Achterhoekse aanpak wonen, welzijn en zorg

Aanleiding:

Op 12 mei jl. is het voorstel Achterhoekse aanpak wonen, welzijn en zorg behandeld in de beeldvormende raad. Naar aanleiding hiervan heeft de VVD fractie schriftelijke vragen gesteld aan het college. In deze raadsmededeling worden deze vragen beantwoord.

Inhoud mededeling:

1. Er worden randvoorwaarden genoemd zoals een groeiende behoefte aan hulp en zorg. Kan hieraan worden toegevoegd dat inzet van mantelzorg in de toekomst betekent dat er aandacht moet zijn voor het aanleren en overdragen van de Achterhoekse cultuur en sociale samenhang? Dat dit belangrijk is en essentieel voor integratie en participatie?

Binnen de Achterhoekse aanpak voor Wonen, Welzijn en Zorg staat de ondersteuning centraal van inwoners die tijdelijk of structureel hulp nodig hebben om zelfstandig te blijven wonen en actief deel te nemen aan de samenleving. De groeiende zorg- en ondersteuningsvraag, zoals benoemd in de randvoorwaarden, wordt daarbij in eerste instantie benaderd vanuit het versterken van zelfredzaamheid, naberschap en informele netwerken. Mantelzorg speelt in dit geheel een steeds belangrijkere rol.

Tegelijkertijd is het van belang te onderstrepen dat het expliciet formuleren van doelen op het gebied van integratie en participatie door het bevorderen en overdragen van de Achterhoekse cultuur en sociale samenhang buiten de directe reikwijdte van deze aanpak valt. De focus ligt primair op het organiseren en toegankelijk maken van passende woonvormen, ondersteuning en zorg. De inzet van mantelzorg heeft niets te maken met integratie en participatie.

2. Er worden diverse urgente aandachtsgroepen genoemd die in de knel raken. Vallen jongeren die noodgedwongen langdurig bij hun ouders wonen — en daardoor worden beperkt in hun zelfstandigheid en ontwikkeling — onderhand ook niet binnen deze aandachtsgroepen?

De aandachtsgroepen worden door de Rijksoverheid gedefinieerd. Deze definities hebben wij overgenomen in de Nota Achterhoekse Aanpak Wonen, Welzijn en Zorg. Jongeren die genoodzaakt zijn langdurig bij hun ouders te wonen maken hiervan vooralsnog geen onderdeel uit.

3. Het aantal betrokken organisaties en samenwerkingspartners lijkt te groot. Is de bedoeling van de regionale aanpak juist om dit aantal terug te brengen en efficiënter samen te werken?

De regionale aanpak heeft als doel de samenhang tussen wonen, welzijn en zorg te bevorderen. Hiervoor is de betrokkenheid van de in de Nota opgenomen organisaties noodzakelijk. Het terugbrengen van het aantal aangesloten organisaties is in de Nota Achterhoekse Aanpak Wonen, Welzijn en Zorg geen doel opzich.

4. Welke verwachtingen worden gesteld aan inwoners binnen de kwetsbare doelgroepen zelf? Wordt ook ingezet op eigen regie, eigen verantwoordelijkheid, participatie en zelfredzaamheid? Met andere woorden: wat wordt naast ondersteuning ook terugverwacht van inwoners in de aandachtsgroepen?

Eigen regie, verantwoordelijkheid, participatie en zelfredzaamheid zijn altijd uitgangspunten binnen de Nota Achterhoekse aanpak Wonen, Welzijn en Zorg. De gemeente biedt pas ondersteuning als zij al hun eigen mogelijkheden hebben aangesproken.

5. Worden de resultaten van deze aanpak meetbaar gemaakt? Bijvoorbeeld via data per gemeente, concrete doelen en een toegankelijk dashboard waarmee voortgang inzichtelijk wordt?

Periodiek worden de cijfers rondom de regionale aanpak inzichtelijk gemaakt via een rapportage vanuit de woningcorporaties. Ambtelijk is er een verzoek neergelegd bij de woningcorporaties om deze informatie frequenter te publiceren. Samen zoeken wij naar een geschikte en efficiënte manier om dit te realiseren.

6. Zijn ook de werkgeversorganisaties (anders dan die vanuit zorg en vastgoed) gehoord? De rol van ondernemers lijkt nauwelijks of beperkt te zijn meegenomen. Terwijl werkgevers juist veel sociale impact kunnen maken door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt kansen te bieden, ontwikkeling mogelijk te maken en maatschappelijke initiatieven te ondersteunen.

De werkgeversorganisaties vallen niet binnen de reikwijdte van de Nota Achterhoekse Aanpak Wonen, Welzijn en Zorg. Wel is de gemeente vanuit de arbeidsmarkt Regio Achterhoek betrokken bij verschillende projecten die gericht zijn op inclusief werkgeverschap. Deze projecten hebben als doel om de afstand tot de arbeidsmarkt van specifieke doelgroepen te verkleinen.

7. Wat wordt precies bedoeld met de ambitie om de “gezondste regio” te zijn? Hoe wordt dit gedefinieerd en gemeten? Gezonder dan....? Is het een wedstrijd? Waarom niet spreken van een gezonde regio?

De ambitie om de gezondste regio te zijn is onderdeel van de in de Regio Achterhoek vastgestelde Regioplan Achterhoek (Gezondste Regio). Gezondheid, preventie en leefstijl zijn daarin leidend, niet ziekte en behandeling. Hiervoor spannen partijen vanuit het speelveld van wonen, welzijn en zorg zich samen in middels innovatieve samenwerkingsvormen. De Regio loopt hierin voorop.

8. Er wordt benoemd dat het in de toekomst niet vanzelfsprekend is dat zorg en ondersteuning beschikbaar blijven. Hoe wordt daarom ingezet op preventie, bewustwording en realistisch verwachttingsmanagement richting inwoners?

In de Nota Achterhoekse Aanpak Wonen, Welzijn en Zorg zijn de onderwerpen preventie, bewustwording en verwachttingsmanagement opgenomen in de programmalijn 'Eerder denken over later' (p.21 Nota Achterhoekse Aanpak Wonen, Welzijn en Zorg). De concrete invulling van deze onderwerpen is geen onderdeel van de voorliggende nota. De programmalijnen, waaronder die met betrekking tot preventie, bewustwording en verwachttingsmanagement, worden na vaststelling verder uitgewerkt in uitvoeringsplannen.

9. Kan een deel van de oplossing ook liggen in gerichte inwonersgroei, waarbij wordt gestuurd op een goede, werkbare balans tussen kwetsbare en niet-kwetsbare groepen binnen gemeenten en regio?

In de basis mag iedereen zich wettelijk gezien vestigen in een woonplaats naar keuze. Als gemeente hebben we hierin beperkte sturingsmogelijkheden. In de Nota Achterhoekse Aanpak Wonen, Welzijn en Zorg wordt gewerkt middels 'fair-share' principe waarmee we de verdeling van aandachtsgroepen zo evenredig mogelijk invullen.

10. Is vooraf getoetst of deze aanpak in de praktijk uitvoerbaar en effectief is?

De aanpak is gebaseerd op goede voorbeelden die reeds in de praktijk worden uitgevoerd. Aan de aanpak ligt een gedegen verkenning en ontwikkeling ten grondslag. De totstandkoming was een zorgvuldig en participatief proces waarbij input en betrokkenheid van diverse stakeholders centraal

stonden. Dit heeft geleid tot een gedragen aanpak waarbij alle betrokken partijen vertrouwen hebben in de uitvoerbaarheid en effectiviteit.

11. Zijn er verschillende scenario's, risico's en mogelijke neveneffecten uitgewerkt?

Mogelijke scenario's, risico's en neveneffecten worden verder uitgewerkt bij het opstellen van de uitvoeringsplannen. Naar verwachting zijn de uitvoeringsplannen voor eind 2026 gereed. Dit is kadernota.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd: